

Motion till riksdagen 2019/20:1248

av **Heléne Björklund (S)**

Småskaligt kustnära fiske

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen både nationellt och inom EU ska arbeta för att stärka det småskaliga kustnära fiskets villkor för att vi ska få levande kustsamhällen i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det kustnära småskaliga fisket i Östersjön är på väg att sakta dö ut. Orsaken är framförallt säl- och skarvproblematiken. Säl äter fångsten i garnen, säl förstör fångsten i garnen, säl och skarv äter så mycket fisk invid kusten att det blir mycket lite kvar till yrkesfisket och sälen sprider sjukdomar och parasiter som drabbar fisken. De enda som kan ägna sig åt sådant fiske i dag är äldre deltidsfiskare som inte har fisket som huvudinkomst.

Havs- och vattenmyndigheten försöker möjliggöra att Sveriges kvoter kan fiskas i största möjliga mån. Med hänsyn till att infiskningen med passiva redskap under år 2018 varit låg så gjordes bedömningen att överföring av 200 ton ska ske till trålfisket i västra Östersjön. Överföringen skedde i våras.

Trålfiske går fortfarande att leva på, men det är på grund av de sälspridda parasiterna i fisken svårt att få även detta fiske att gå ihop, framförallt för mindre trålare som fiskar i områden med mycket säl. Parasiterna är främst sälmask och levermask som lever i fisken respektive fiskens lever. Torsken tycks hårdast drabbad. Det gör att det är svårt att sälja torsk för bra priser, och lönsamheten blir därmed sämre.

Förutom säl och skarv är de största hindren för fisket, enligt Havs- och vattenmyndigheten, nyrekrytering, lönsamhet, resursen och regelverket. Lösningen på problemen ligger såväl på EU-nivå som på nationell politisk nivå, myndighetsnivå, regional och kommunal nivå och på individnivå.

Den allmänna samhällsutvecklingen gör att nyrekryteringen inom yrkesfisket är låg. Rekryteringen skulle troligtvis öka något om lönsamheten inom kustfisket var god. Samtidigt är en förutsättning för god lönsamhet god tillgång på fisk i haven, och

myndigheten måste tillsammans med näringen arbeta för förvaltning som resulterar i hållbara bestånd.

Det småskaliga fisket bedrivs med passiva redskap och utgörs i allt väsentligt av endygnsresor, och fisket bedrivs inom 12 nautiska mil från kusten. Fisket utgår också från en och samma hamn, oftast på landsbygden. Fisket kombineras också med andra fisken eller annan verksamhet.

Det förekommer att andra myndigheter, och då främst Jordbruksverket, stöttar det småskaliga fisket genom olika diversifieringsstöd för att företagare ska kunna ha flera inkomster än yrkesfisket, t.ex. fiskförädling och att utveckla näringen genom turism. Syftet är att kunna hålla kustbygden levande.

De problem vi har idag med utfiskning beror oftast inte på det småskaliga fisket, utan det är det storskaliga så kallade industrifisket som leder till utfiskning. Vi välkomnar att regeringen i regleringsbrevet till Havs- och vattenmyndigheten 2015 gav myndigheten i uppdrag att redovisa sitt förenklingsarbete på fiskets område. Redovisningen ska omfatta en beskrivning av genomförda förenklingsåtgärder samt förslag på hur arbetet med dessa ska följas upp. Här menar vi att man särskilt bör beakta det småskaliga och kustnära fiskets villkor.

Det finns i sammanhanget skäl att nämna att villkoren för det småskaliga fisket även diskuteras flitigt inom EU:s olika organ. 77 procent av det totala antalet fartyg i den samlade fiskeflottan i EU:s medlemsländer finns inom det småskaliga fisket. Dessa utgör dock endast 8 procent av det totala tonnaget, vilket innebär att deras påverkan på fiskbestånden blir tämligen ringa. Europaparlamentet behandlade ett betänkande om småskaligt och icke-industriellt fiske samt reform av den gemensamma fiskeripolitiken i september 2012. I betänkandets punkt 18 tydliggörs att förvaltningen av den småskaliga fiskeflottan måste beslutas på regional nivå med respekt för subsidiaritetsprincipen. Detta för att man ska säkerställa att man får en fiskeregim som ger företrädesrätt till resurser som skyddar de småskaliga flottorna samt att det säkerställs att samhällena är involverade.

Vi menar att regeringen både nationellt och inom EU ska arbeta för att stärka det småskaliga kustnära fiskets villkor för att vi ska få levande kustsamhällen i Sverige. Det är främst fyra åtgärdsområden som bör prioriteras. Näringsens egna insatser, strukturinsatser, kunskapsinhämtning och utveckling, förvaltningsåtgärder och regleringar.

Regeringen bör bedriva detta arbete i dialog med representanter för det småskaliga kustnära fisket för att finna de bästa lösningarna, samt med berörda myndigheter.

Heléne Björklund (S)